Άγιος Γεράσιμος ο Παλλαδάς Πατριάρχης Αλεξανδρείας

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/3321/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 21/6/2011 8:05:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 05/11/2026 17:49:35

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 15 Ιανουαρίου εκάστου έτους.

Ιερά Λείψανα: Η Κάρα του Αγίου βρίσκεται στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου Αγίου Όρους.

Ημ/νια Βίου: 21/6/2011 8:05:00 μμ

Βιογραφία

Ο Άγιος Γεράσιμος ο Παλλαδάς γεννήθηκε το 1633 μ.Χ. γεννήθηκε στο χωριό Σκιλλούς της Πεδιάδος Κρήτης από ευγενείς και ευσεβείς γονείς. Ο πατέρας του Θεόδωρος υπήρξε πρωτοπαπάς και ιεροκήρυκας στον Χάνδακα και είναι γνωστή μία ομιλία του που εξεφώνησε στη μνήμη των Αγίων δέκα μαρτύρων των εν Κρήτη το 1633 μ.Χ. Διδάχθηκε τα πρώτα γράμματα από τον πατέρα του. Κατόπιν μετέβη για σπουδές στην Κέρκυρα και την Βενετία. Γνώριζε ελληνικά, λατινικά και εβραϊκά· «φιλότιμος γαρ ων και δεξιάς φύσεως δια το μνημονικόν, εν λόγοις μέγας εγένετο τη μαθήσει πάντας τους κατ' εκείνου καιρού υπερβαίνων».

Επιστρέφοντας στην Ελλάδα δεν κατάφερε να μεταβεί στην Κρήτη λόγω της αλώσεως της από τους Τούρκους. Έτσι δίδασκε και κήρυττε στην Πελοπόννησο, τα Ιωάννινα, την Άρτα και την Παραμυθία. Άγνωστο πότε, εξελέγη μητροπολίτης Καστορίας, στην οποία χρημάτισε διδάσκαλος, παρέχοντας δείγματα της σοφίας και της αγιότητός του. Τον Μάϊο του 1686 μ.Χ. του δόθηκε επιτροπικώς η μητρόπολη Αδριανουπόλεως. Ο Καισάριος Δαπόντες γράφει ότι ο Μαυροκορδάτος «έκαμεν Αδριανουπόλεως τον από Καστορίας σοφώτατον Γεράσιμον».

Στις 25 Ιουλίου 1688 μ.Χ. εξελέγη πατριάρχης Αλεξανδρείας, διαδεχθείς τον αποθανόντα στο σεισμό της Σμύρνης Πατριάρχη Παρθένιο (1678 - 1688 μ.Χ.) τον από Βηθλεέμ. Κύριο μέλημά του ήταν η διάδοση του θείου λόγου. Σώζονται πολλές χειρόγραφες ομιλίες του. Λόγω μεγάλων χρεών του πατριαρχείου αναγκάσθηκε να περιέλθει τις ρουμανικές χώρες και τη Ρωσία διενεργώντας εράνους. Οι άρχοντες τον δέχονταν με τιμές και του προσέφεραν πλούσια δώρα, εξασφαλίζοντας τα εκεί μετόχια του πατριαρχείου. Εργάσθηκε για την επίλυση του χρονίζοντος σιναϊτικού προβλήματος και συνέταξε κανονισμό για το πτωχοκομείο της μονής Αγίου Γεωργίου Καΐρου. Ανέπτυξε πλούσια αλληλογραφία με προσωπικότητες της εποχής του, όπως τον Μέγα Πέτρο της Ρωσίας, τον πάπα Ρώμης Κλήμεντα ΙΑ΄, την Εκκλησία της Κύπρου και της Κρήτης.

Στις 20 Ιανουαρίου 1710 μ.Χ., μετά 22 ετών γόνιμη πατριαρχεία, παραιτείται λόγω ασθενείας, γήρατος και χάριν της ησυχίας υπέρ του Επισκόπου Χίου Σαμουήλ: «Γήρατι όμως ήδη κατακαμφθείσα - η μετριότητα του, όπως γράφει στην παραίτηση του ο ίδιος - και πάθεσι νοεροίς περιπεσούσα, την του σώματος δύναμιν εγνώρισεν ατονήσασαν και εις μνήμην έχουσα το τέλος της ζωής και το του θανάτου άφευκτον και άδηλον και άωρον, τοις πάσι χάριν κέκρικεν ειπείν, και μόνην της ησυχίας ασπάσασθαι, ως φίλην θεώ και την της ψυχής προξενούσαν σωτηρίαν… Τούτων δε πάντων λύπη συσχεθέντων εν δάκρυσι θερμοίς και πνεύματι συντετριμμένω ουκ εδέξαντο την αγγελίαν, αλλ' ηξίουν ημάς μεταβαλείν τον σκοπόν και την αιτίαν του τοιούτου απροσδοκήτου αυτών απορφανισμού επυνθάνοντο μήποτε δια λύπην η παραπικρασμόν η ενόχλησίν τινος των πατέρων η των χριστιανών, προετράπημεν εις τούτο, ημείς δε παντοίοις τρόποις και λόγοις βεβαιώσεως επιστώσαμεν τους πάντας, ότι δια μόνην την ησυχίαν και την της ψυχής ημών σωτηρίαν τούτο γίνεται μόλις ουν κατένευσαν τω ημετέρω σκοπώ, ω εν ονόματι του μεγάλου θεού».

Ο πατριάρχης Γεράσιμος παρέμεινε στο Ταμιάθιο ως τον Μάϊο του 1712 μ.Χ. Κατόπιν μετέβη για εφησυχασμό, μελέτη και προσευχή στην ιερά μονή Βατοπαιδίου, όπου και ανεπαύθη οσιακώς τον Ιανουάριο του 1714 μ.Χ. Στον τάφο του υπήρχε η επιγραφή: «Εκοιμήθη ο δούλος του θεού και μακαριώτατος Πατριάρχης Αλεξανδρείας κυρ Γεράσιμος εν έτει αψιδ΄΄μηνι Ιανουαρίω ιε΄΄ Ινδικτιώνος». Η κάρα του φυλάγεται σε ασημένια λειψανοθήκη στο άγιο βήμα του Καθολικού της μονής.

Οσοι αναφέρονται σε αυτόν τον εγκωμιάζουν για τη λογιότητα και την αγιότητά του: Ο μοναχός Καισάριος Δαπόντες ο Ξηροποταμηνός γράφει: «Ανήρ σοφώτατος και αγιώτατος, θεολόγος, φιλόσοφος, ανιχνευτής του βάθους των θείων Γραφών, δαημονέστατος της ελληνικής, εβραϊκής και λατινικής γλώσσης εχρημάτισε…». Ο έξ Απορρήτων Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος έγραφε προς τον ίδιο: «Τον δε λειμώνα των αρετών και των χαρίτων, ώσπερ αυτώ τέθηλε και επανθεί και κοσμεί ποικίλοις καρποίς, και την αθάνατον υμίν ευωδίαν αποπνέει.. διοφρήδην έπεισιν εκείνο γε΄ ότι το της οικουμένης κριτήριον, την θεοφρούρητον ρήσιν καθέδραν των Αλεξανδρέων, εν καιροίς ιδίοις, αξιολογωτάτην ανδρών ουδέποτε κατέλιπιν έρημον η θεία πρόνοια..». Αξιοσημείωτοι είναι και οι λόγοι του Γερασίμου Μαζαράκη: «Ο Γεράσιμος πρέπει να συναριθμηθή μεταξύ των μεγάλων της Ανατολής Πατριαρχών και προμάχων της Ορθοδοξίας, ως δια του λόγου, της γραφίδος και του παραδείγματος καταπολεμήσας επιτυχώς τας προσπαθείας της Δύσεως. Μη δε τις νομίση ότι ο κίνδυνος, ον διέτρεχεν η Ανατολή, ήτο τότε μικρότερος του επί Κυρίλλου. Η Εκκλησία της Ρώμης διδαχθείσα εκ των πραγμάτων ότι ουδέν ηδύνατο να κατορθώση δια της βίας, μετεχειρίζετο νυν πολιτικήν διαλλαγής και δια ιεραποστόλων, συστάσεως σχολείων εν Ανατολή και εκδόσεως συγγραμμάτων, εξηκολούθει να επιδιώκη την πραγματοποίησιν των προαιωνίων πόθων της. Μεγάλως τότε κατερραδιουργούντο ο ημέτεροι, ιδία δε εν Παλαιστίνη και Συρία… Τας ενεργείας ταύτας επολέμησεν ο Γεράσιμος δια τε της προς τους εν Τριπόλει της Συρίας επιστολής του και του μεγάλου σεβασμού, ου παρά τοις εν Συρία και Παλαιστίνη απήλαυε».

Έργα του αγίου Γερασίμου σώζονται: θεολογικά, υμνογραφικά, φιλοσοφικά και φιλολογικά. Βιογράφος του είναι ο συνώνυμος και ένας των διαδόχων του Γεράσιμος Γ΄ ο Γηράρης (1783 - 1788 μ.Χ.), ο όποιος στις 20 Μαΐου 1785 μ.Χ. γράφει: «Βίος του εν Αγίοις Πατρός ημών Γερασίμου Πατριάρχου Αλεξανδρείας του Κρητός και Παλλαδά καλουμένου Μητροπολίτου πρότερον Καστορίας». Μεταξύ άλλων αναφέρει: «Απήλθεν εις τας αιωνίους και μακαρίους των δικαίων σκηνάς, ίνα κατατρυφά της θείας ελλάμψεως, ελλαμφθείς πρότερον εντεύθεν, ως έμαθε παρ’ αυτού του αγίου Πνεύματος, ως και ημάς εδίδαξεν. Αλλ’ ω πάτερ άγιε και σεβάσμιε, ο ελλαμπόμενος και δεχόμενος τας θείας ελλάμψεις εντελώς, δος και ημίν άπασι τοις αγαπώσι τα σα ένθεα προτερήματα, όπως διά σου χειραγωγούμενοι, φωτισθώμεν και ημείς μη ετέρως σε βλέπειν, μηδ΄εις δεξιά η αριστερά παρεκκλίνειν…».

Ακολουθία συνέθεσε ο νυν μητροπολίτης Ρόδου Κύριλλος Κογεράκης. Η επίσημη αναγνώριση του έγινε από το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας στις 17 Σεπτεμβρίου 2002 μ.Χ.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Γεράσιμος ο Παλλαδάς Πατριάρχης Αλεξανδρείας

Η Τιμια Κάρα του Αγίου Γερασίμου Πατριάρχου Αλεξανδρείας του Παλλαδά

Παραπομπές

1. Απόψεις για τη Μονή Βατοπαιδίου (και όχι μόνο)
2. Agio Oros (Athos)
3. ΤΟ ΣΥΝΑΞΑΡΙΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ